

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 27P/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222201064
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Gašparová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222201064.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Gašparovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: U. Z. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, V., zastúpená Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., so sídlom Hlavná 6, Šaľa a otca: G. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XX, U. V., Y. F., o návrhu navrhovateľky: D. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. X, U. V., Y. F., na úpravu styku starej matky s maloletou vnučkou, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 22.02.2022, sa navrhovateľka - stará matka maloletej zo strany otca domáhala vydania rozhodnutia, ktorým súd upraví jej styk s maloletými vnúčatami O. V., nar. XX.XX.XXXX a Z. V., nar. XX.XX.XXXX a to tak, že stará matka bude oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň vo štvrtok od 10.00 hod. do 18.30 hod. s tým, že stará matka si maloleté deti prevezme a po ukončení styku ich odovzdá v mieste bydliska matky. Súčasne s návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd predbežne upravil styk starej matky s maloletými deťmi každý párný týždeň vo štvrtok od 10.00 hod. do 18.30 hod..

2. Návrh starej matky v časti týkajúcej sa maloletej O. bol vylúčený na samostatné konanie a je vedený pod sp. zn. 27P/28/2022; návrh starej matky v časti týkajúcej sa maloletého Z. zostal predmetom konania vedeného na súde pod sp. zn. 27P/26/2022.

3. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá O. spolu s bratom Z. žijú v V. so svojou matkou. Rodičia maloletých detí sa rozišli. Otec maloletých sa snaží s matkou detí dohodnúť, chodili aj na nejaké sedenia do Úsmevu ako dar, no vraj to nijako nepomáha k tomu, aby sa rodičia maloletých dohodli na nejakých pravidlách. Hlavne vnučku - malú O. matka odmieta dať otcovi, ktorý tak videl svoju dcérku len niekoľkokrát od jej narodenia. Vie, že jej syn, otec maloletých detí má na tunajšom súde podané nejaké veci, písal aj nejaké vyjadrenia. Otec dokonca komunikoval aj s doktorkou maloletej a tá mu napísala, že malá O. môže pokojne byť u neho a tiež akú stravu by mal otec dávať svojej dcérke teraz, keď je potrebné postupne ju navykať na bežnú stravu. Navrhovateľka vychovala tri deti, zaujíma sa o svoje vnúčatká, no nevie nikdy vopred, že či matka detí dá maloleté deti otcovi, alebo mu dá len staršieho Z.. Stáva sa, že mu deti nedá vôbec. Navrhovateľka je veľmi sklamaná z toho, že ako stará mama detí nemá možnosť s nimi obomi byť, trošku ich potešiť, dobre im navariť, pripraviť im darčeky, prekvapenia a napiecť niečo, čím by ich potešila. Nevie, čo má urobiť, aby mohla byť s vnúčatami aspoň občas. Otec maloletých preto

písal matke detí a pýtal sa jej, kedy by stará matka mohla prísť za vnúčatkami a zobrať si ich na pár hodín a potešiť ich aj seba. Matka maloletých detí mu najprv dlhý čas neodpovedala, následne mu o starej matke napísala veľmi škaredé slová, ktorými ju ponižovala a ktoré sa jej dotkli. Otec maloletých v danej veci oslovil aj úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré mu doteraz neodpovedali. Navrhovateľka chce, aby aspoň pár dní vopred vedela, že vnúčatá prídu, aby mohla navariť dobré jedlo pre deti, aby napiekla koláč, aby im kúpila nejaké darčeky a pripravila pekný program. Doteraz je odkázaná len na to, ako a kedy sa matka rozhodne dať deti otcovi. On sám však potrebuje mať dostatok času, aby sa im mohol venovať a tak ho nechce oberať o to málo času, ktorý s deťmi má. Navrhovateľka žiadala, aby sa mohla pravidelne stretávať s vnúčatami tak, aby to vedela vopred a aby nebola odkázaná len na to, ako a kedy sa rozhodne matka maloletých. Matka si neuvedomuje, ako ochudobňuje svoje deti nielen o otca, ale aj o pekné chvíle so starou matkou aj ďalšou rodinou.

4. Matka maloletej vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že navrhovateľka trávi všetok čas u svojho syna, otca maloletých detí v jeho dome. Má možnosť byť zakaždým s deťmi, keď ich otec privezie k nemu domov. Navrhovateľka má vážne zdravotné problémy, preto matka nerozumie jej požiadavke na trávenie času s maloletou. Každé leto jej niekoľkokrát treba volať sanitku, pretože jej stúpa tlak, dokonca bola niekoľkokrát hospitalizovaná. Okrem toho má cukrovku, obezitu tretieho stupňa, nie je dostatočne mobilná, používa barlu a táto žena má byť niekoľko hodín s maloletou sama? Preto nie je vhodné, aby bola sama s maloletou a ohrozila ju tak. Okrem toho otec maloletej sústavne porušuje neodkladné opatrenie so synom Z.M. a má vyčerpaných nad rámec takmer 800 hodín od januára 2022, dieťa takmer vôbec neodovzdáva. Absolútne nerešpektuje súd ani kolíznych opatrovníkov detí a situácia je už nezvládnuteľná. Obidve deti takto odlučuje, pretože keď má otec syna, dcérka ho vôbec nezaujíma. Otec sústavne porušuje neodkladné opatrenie, kedy majú byť deti spolu ako súrodenci? Keby mala byť dcérka ešte aj so starou matkou, kedy potom budú deti spolu? Otec nevyužíva ani hodiny, ktoré má určené pre styk s dcérou, viackrát si pre dcéru dokonca neprišiel. Dcérka je momentálne vo veľmi zložitom období, trpí separačnou úzkosťou, na matke úplne visí keď príde od otca, bojí sa, že matka odíde, má nafúknuté bruško, častokrát má zvýšenú teplotu po odovzdaní od otca, a preto nie je vhodné obdobie na to, aby sa časy stretávania s dcérou zvyšovali. Okrem toho je dcérka stále kojenná. Práve naopak, je priam nevyhnutné časy stretávania v tomto období znížiť. Otec maloletej má ešte prvorodeného syna, ktorý mu bol odobratý súdom a zverený jeho matke, navrhovateľke. Tá však výchovu vôbec nezvládla a keď sa jeho syn presťahoval v 12-tich rokoch do ich spoločnej domácnosti, matka maloletej sa ho ujala a musela ho všetko učiť (základné hygienické návyky, samostatnosť ... atď.). Stará matka však naďalej poberala 5 rokov za toto dieťa prídavky napriek tomu, že všetka starostlivosť bola na matke. Ani v súčasnosti výchovu za otcovho syna, ktorého má súdom zvereného, nezvláda, pretože ho dali aj s otcom na internát do V.. Navrhovateľka má okrem syna ešte dve dcéry, ktoré nežijú rodinným životom a nemajú deti, majú obidve po 40-ke, a preto by si radi nárokovali aj so starou matkou maloleté deti. Avšak dcéry navrhovateľky nemajú žiadne skúsenosti ohľadom malých detí. Ďalej matka dodala, že v súčasnosti nie je vhodné obdobie na to, aby bola dcérka so starou matkou ešte v hodinách navyše. Táto situácia, kedy je dcérka v období separačnej úzkosti musí prejsť a potom môže byť dcérka aj viacej času so starou matkou, ak však bude otec riadne deti odovzdávať. Po konzultácii so psychologičkami z VUDPAP, ktoré sú informované o všetkých skutočnostiach, sa na znížení styku tak isto zhodli.

5. Otec maloletej vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s návrhom svojej mamy, starej matky maloletej súhlasí. S matkou maloletej sa pokúšal dohodnúť na tom, aby chodili na mediáciu, prípadne aby realizovali výchovné opatrenie s cieľom dosiahnutia rodičovskej dohody. Matka maloletej však odmietla mediáciu aj návrh na výchovné opatrenie. Otec preto súhlasí s tým, aby stará matka mala možnosť byť so svojimi vnúčatami a aby dni a hodiny vopred vedela, aby sa nemusela doprosovať matke detí a aby sa mohla na tieto chvíle tešiť a aby aj deti vedeli vopred, kedy so svojou starou mamou budú tráviť pekné chvíle. Z pohľadu najlepšieho záujmu detí je pre otca možnosť, aby deti vedeli, kedy presne sa stretnú so starou mamou, aby mali presné pravidlá - aj otázkou bezpečia a istoty pre deti aj pre celú rodinu. Je to otázkou istých pravidiel a súčasťou výchovy s hranicami a s dodržiavaním práv detí na možnosť dostávať lásku a skúsenosti od veľmi blízkej osoby, ktorou stará mama pre deti je. Deti by nemali byť svedkom toho, ako sa musí starý rodič doprosovať času so svojimi vnúčatami od osoby, ktorá vzťah starý rodič - vnúča nechce podporovať. Ak by totiž tento vzťah chcela matka maloletých detí podporovať, nikdy by stará matka nemusela podávať návrh na súd. Otec preto návrh svojej mamy podporuje a žiadal súd o také rozhodnutie, v ktorom budú na prvom mieste záujmy maloletých detí a nie želanie a záujem matky detí. Jedinečnosť blízkych ľudí dáva deťom pestrosť a možnosť rozvíjania ich potenciálu, čo majú garantované aj v zmysle zákonov, aj v zmysle Dohovoru. Snahou otca je dosiahnuť

stav, kedy deti budú mať možnosť starostlivosti oboch rodičov, čo znamená striedavú starostlivosť. Momentálny stav nie je taký, otec má s deťmi určený styk a nemá ich v starostlivosti v zmysle ústavných práv seba aj svojich detí. Verí, že ak sa im spoločne podarí dosiahnuť stav, kedy deti budú v nejakom vhodnom režime mať oboch rodičov, budú v striedavej starostlivosti, potom nebude musieť nikto z otcovej rodiny žiadať súd o možnosť rozvíjať vzťahy detí a žiadať súd o rozhodnutie. Skrátka, v prípade, že by bola už teraz stanovená forma striedavej starostlivosti a deti by mohli byť viac s otcom, nemusela by otcova sestra a jeho mama žiadať súd o čas s maloletými deťmi. Do doby, kým sa podarí dosiahnuť stav striedavej starostlivosti, otec súhlasil s tým, aby jeho mama mala súdom určený čas pre stretávanie sa s maloletými deťmi.

6. Na nariadené súdne pojednávanie sa nedostavila navrhovateľka ani otec maloletej, hoci obaja boli riadne a včas predvolaní, svoju neprítomnosť neospravedlnili ani nežiadali súd o odročenie pojednávania. Súd preto vec prejednal a rozhodol aj v ich neprítomnosti.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka maloletej, oboznámil sa so správou opatrovníka, založenou smskovou a mailovou komunikáciou, tabuľkami matky ohľadne styku otca s maloletými deťmi, predchádzajúcimi súdnymi rozhodnutiami vo veci maloletej, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil nasledovný stav veci.

8. Maloletá O. rovnako ako jej starší brat Z., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z mimomanželského vzťahu svojich rodičov.

9. Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/33/2022-17 zo dňa 21.03.2022 súd zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci predbežnej úpravy styku starej matky s maloletou vnučkou.

10. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/48/2021-421 zo dňa 11.04.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 28P/48/2021-422 zo dňa 12.04.2022 súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bola maloletá O. zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne od 26.3.2021 do 31.3.2022 a od 1.4.2022 sumou 300,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky. Zročné výživné nie je žiadne. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. O. v každom párnom týždni v piatok od 8.00 hod do 12.00 hod, v každom nepárnom týždni v pondelok od 8.00 do 12.00 hod a v stredu od 10.00 hod do 16.00 hod. Otec si prevezme maloletú a odovzdá ju v mieste bydliska matky. Návrh otca na pravidelné videohovory s maloletou zamietol. Súd zároveň zrušil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, č. k. 28P/180/2021-14 zo dňa 17.12.2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Bratislava, č. k. 11CoP/51/2022-179 zo dňa 11.3.2022. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.04.2022.

11. Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/139/2022-8 zo dňa 05.09.2022 súd zamietol návrh matky maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa matka domáhala zákazu styku starej matky s maloletou O..

12. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní žiadala návrh navrhovateľky zamietnuť. Cieľom tohto podania nie je skutočný záujem starej matky o stretávanie sa s maloletou, ale prostredníctvom rozhodnutí a ich výkonov ubližovať matke a kriminalizovať ju, čo sa už deje. Otec a ani stará matka neprejavujú záujem o O. a to tým, že by ju prišli navštíviť. Navrhovateľka je staršia pani, ktorá je nespôsobilá byť sama s dieťaťom a zabezpečovať starostlivosť o ňu, má cukrovku, má poškodený zrak, vysoký krvný tlak, je nepohyblivá a častokrát jej bola volaná záchranná služba. Okrem toho je stará matka v denno-dennom styku so svojím synom, teda môže byť aj v styku s vnúčatami, pokiaľ trávia čas s otcom maloletých detí, čo sa aj deje. Taktiež upozornila na to, že otec dlhodobo zadržáva maloletého Z., brata maloletej O.. Matka dodržiava právoplatné rozhodnutia, čo sa týka styku, otec ich porušuje. Čo sa týka styku otca s O., ten prebieha, pokiaľ otec príde pre dieťa a v tom čase môže stará matka tráviť čas s maloletou a zrejme ho aj trávi, keďže otec v tom čase pracuje. Pokiaľ by si podávali návrhy na úpravu styku aj rodinní príslušníci matky, tak matka by v podstate nemohla vykonávať starostlivosť o maloletú.

13. Matka maloletej v konaní pred súdom vypovedala, že otec sa s dcérou stretáva. Ako vyplýva z predloženej tabuľky, posledné stretnutie sa uskutočnilo dňa 26.9., otec si zobral O. o 8.00 hod. ráno a doniesol ju o 12.00 hod., predtým sa uskutočnilo stretnutie 23.9., 14.9. od 10.00 do 16.00 hod.. Matka nevidela syna Z. od 29.6.2022, otec jej odmieta aj telefonický kontakt. Stará matka ho v tomto konaní podporuje, keďže po 8 dňoch, odkedy otec syna zadržoval, otec poslal matke video, na ktorom sa jej syn vyhráza päsťou, že nechce ku nej prísť a stará matka sa tam smiala. Stará matka nikdy neprijala matku do rodiny. Otec vytrháva veci z kontextu, súdu založil do spisu iba časť smsky, na ktorú poukazuje, tá správa mala pokračovanie, mala slúžiť na to, aby prestal s osočovaním matkinej rodiny. Tak ako otec sa nevie pred deťmi slušne správať, to isté platí aj pre starú matku, ktorá sa pred deťmi vyjadruje vulgárne. Matka nikdy otcovi nebránila, aby sa stretával s deťmi, avšak táto rodina tento styk zneužíva. Matka má informáciu, že aj manžel starej matky nemal o starej matke a dcére E. ilúzie, údajne ho chceli otráviť a neželal si, aby boli prítomné na jeho pohrebe. On sám matke odporúčal, aby odišla od G. V.. Vplyv zo strany starej matky je negatívny, napr. Z. jej ukazoval ako ho učila lámať prsty a nadávať na matku a na matkinu rodinu. O. je v útlom veku a matka sa obáva toho, aby nebol poškodený aj jej psychický vývin a zdravotný stav, preto žiadala, aby bol návrh zamietnutý. Dcéra sa otca bojí a to z dôvodu, že sa negatívne správa k matke, dcéru odovzdáva otcovi s veľkými obavami, či ju vôbec vráti. Otec sa matke často vyhráza tým, že povie, že maloletú prinesie o 2 dni, alebo o niekoľko hodín neskôr. Matka sa domnieva, že otec ani nespája súrodencov, keďže O. sa na brata pýta. Myslí si, že v čase keď je otec s dcérou, tak syn je so starou matkou alebo so sestrou otca.

14. Kolízny opatrovník maloletej navrhoval návrh v plnom rozsahu zamietnuť.

15. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa §116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

20. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. 14.

22. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Poukazujúc na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súd nevyhovel návrhu starej matky a návrh zamietol. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami, pričom v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka za blízkou osobu možno považovať príbuzného v priamom rade, súrodenca a manžela; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. V citovanom ustanovení zákonodarca v súlade s čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvil možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami, ktorými jednoznačne sú aj starí rodičia maloletého dieťaťa. Dieťa má právo nielen na zachovanie pozitívnych vzťahov so svojimi rodičmi, ale i právo na vytváranie a rozvoj v rámci rodinných a citových väzieb aj s ostatnými členmi rodiny, teda právo na zachovanie totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom. Keďže druhá veta § 25 ods. 5 zákona o rodine odkazuje na primerané použitie odsekov 1 až 4, styk dieťaťa s týmito blízkymi osobami môže byť aj predmetom dohody medzi rodičmi podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine. Súčasná moderná právna úprava teda plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, akceptuje potrebu dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Druhým podstatným kritériom je to, že úpravu styku vyžadujú pomery v rodine. Úprava styku teda prichádza do úvahy vtedy, ak absentuje kontakt medzi rodičmi a blízkymi osobami dieťaťa. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je pritom dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti v danom prípade na strane starej matky, ich vzájomný vzťah, jej časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a starého rodiča a podobne. Súd zamietol návrh starej matky na úpravu styku s maloletou s poukazom na to, že predpokladom pre takúto osobitnú úpravu styku je na prvom mieste záujem samotného dieťaťa, zároveň to však vyžadujú pomery v rodine. Z dokazovania vyplynulo, že styk maloletej so starou matkou zo strany otca sa v primeranom rozsahu uskutočňuje, pretože stará matka sa s otcom pravidelne stýka. Osobitná úprava styku starej matky s maloletým dieťaťom preto nie je potrebná. Aj keď je navrhovateľka presvedčená o potrebe úpravy jej styku s maloletou, toto presvedčenie nie je dostatočným dôvodom na vyhovenie návrhu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že právna úprava styku dieťaťa s osobou blízkou je vyjadrením práva dieťaťa mať kontakt s osobami jej blízkymi, ak je to v záujme dieťaťa a pomery v rodine to odôvodňujú, teda nejde o právo osoby blízkej na styk s dieťaťom a tomu dokonca zodpovedajúca povinnosť dieťaťa sa s takouto osobou stýkať. Blízka osoba totiž nemá rovnaké práva vyplývajúce z rodinnoprávneho vzťahu aké vznikajú medzi rodičmi a deťmi. Starostlivosť o dieťa a jeho výchova je ústavou garantovaným právom rodičov, čomu korešponduje právo dieťaťa na ich výchovu a starostlivosť. Z uvedeného dôvodu preto nemožno na úpravu styku dieťaťa s osobou blízkou, akou je stará matka, aplikovať rovnaké princípy a zásady ako pri úprave styku dieťaťa s rodičom. Je potrebné zdôrazniť, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem týchto detí, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami blízkych osôb o spôsobe a podmienkach ich výchovného pôsobenia. Je nepochybne v záujme maloletého dieťaťa mať styk aj so starými rodičmi, ale z vykonaného dokazovania súd zhodnotil, že aktuálne pomery v rodine neodôvodňujú úpravu tohto styku súdnym rozhodnutím. Na strane otca neexistuje žiadna prekážka, ktorá by mu bránila umožniť svojej matke stretnúť sa s vnučkou počas „otcových termínov“. Argument, že otec má málo času na dieťa a stará mama ho o to málo času, ktoré k dispozícii má, nechce oberať, neobstojí. Pri takomto výklade a pri uplatňovaní si práva na stretávanie u ďalších blízkych (v tomto konkrétnom k tomu už došlo, návrh na stretávanie si podala aj sestra otca) by hrozilo, že druhý rodič (v tomto prípade matka), by mal značne obmedzený čas na dieťa. Všeobecne platí, že je v záujme dieťaťa, aby si budovalo a rozvíjalo

citové väzby nielen vo vzťahu k rodičom, ale aj vo vzťahu k ďalším blízkym príbuzným. Starí rodičia nepochybne môžu obohatiť citový život dieťaťa a tým prispieť k jeho vývoju. Nie je sporná skutočnosť, že budovanie a upevňovanie vzťahov medzi starými rodičmi a ich vnúčatami je v prípade absencie závažných prekážok v najlepšom záujme mal. detí, o to viac, keď starí rodičia majú záujem byť súčasťou ich života. Uvedené však treba vykladať v širšom kontexte a to tak, že v čase podania návrhu musia medzi starými rodičmi a mal. deťmi existovať také pevné, trvalé a intenzívne väzby, ktorých pretrhnutie v podobe neupravenia styku bude v príkrom rozpore s najlepším záujmom maloletých detí. Rovnako takýto zásah musí byť odôvodnený pomermi v rodine, keď rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti bezdôvodne znemožňuje styk dieťaťa so starými rodičmi. V danom prípade je potrebné zdôrazniť, že ide o dieťa v útlom veku, ktoré je v celodennej starostlivosti matky a ktoré má k matke vzťahovú väzbu a je nevyhnutné starostlivo zvažovať potrebu a mieru odlúčenia maloletej od matky. Argumenty otca, že dôvodom podania návrhu starej matky je nedostatočná úprava práv a povinností otca k maloletej je irelevantná. Nemôže byť dôvodom na úpravu styku maloletého dieťaťa so starým rodičom, nespokojnosť rodiča s rozsahom jeho starostlivosti. Zjednodušene, argumentácia otca vytvára dojem, že stará matka chce svojim návrhom rozšíriť otcovi rozsah styku. Pokiaľ by súd upravoval styk s blízkymi osobami len na základe všeobecnej úvahy, že styk s príbuznými je obohacujúci bez ohľadu na to, či to vyžadujú pomery (teda, či sa dieťa stretáva s rodičom, ktorého príbuzní o styk žiadajú a či tento rodič styk s príbuznými umožňuje), hrozilo by, že dôjde k zásahu do práv samotných rodičov, teda do ich práva sústavne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Upraviť styk so starou matkou by bolo možné vtedy, ak by sa stretávanie otca s maloletou vôbec nerealizovalo, hoci je upravené súdnym rozhodnutím, pričom by na nerealizovanie tohto styku existoval nejaký vážny dôvod. Avšak v tomto prípade je styk otca s maloletou upravený súdnym rozhodnutím, realizuje sa, takže stará matka má možnosť sa s vnučkou stretávať, aj sa stretáva. Ako vyplýva z podaní otca, vzťah so svojou matkou (starou matkou maloletej-navrhovateľkou) má dobrý, pravidelne sa navštevujú teda nič nebráni starej matke v tom, aby svoj styk s vnučkou realizovala počas styku otca s maloletou. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh starej matky na úpravu styku s maloletou zamietol.

24. O trovách konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.